

Czina-Macsuga Szandra: ***BTMN és nem BTMN gyermekek az osztályban- Tanítók módszertani repertoárjának vizsgálata***

Témavezető: Dr. Sebestyén Krisztina, adjunktus

Dolgozatom célja a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel (BTMN) küzdő és nem küzdő gyermekek tanításának, ezen belül a tanítók módszertani repertoárjának vizsgálata. A szakirodalmi áttekintés három fő téma köré csoportosul: (1) a Magyarországon folyó oktatásnak, majd a tanórák típusnak, a különböző, tanórákon alkalmazható pedagógiai módszereknek és munkaformáknak; (2) a BTMN-nel küzdő gyermekek sajátosságainak; valamint (3) a differenciáló pedagógiának a bemutatása köré.

A téma empirikus vizsgálatához egy 25 kérdésből álló kérdőívet állítottam össze, amelynek kitöltésére 2022. augusztus-szeptemberben volt lehetősége általános iskolák alsós tanítóinak. A kutatásomhoz összesen 169 kérdőív érkezett vissza, 113 online formában, 46 darab pedig papír alapon került kitöltésre. A tanítók válaszait Microsoft Excel táblázatban összesítettem, majd a felállított hat hipotézis alapján kezdtem el a beérkezett válaszokat vizsgálni. A válaszadók 86%-a nő, a kitöltők 46,7%-a idősebb 50 évnél, és csak a 10%-uk nem töltötte még be a 30. életévét. A kitöltők osztályközösségeinek 5,9%-ban nincs BTMN-nel küzdő gyermek.

Az adatok szerint a pedagóguspályán eltöltött időtől függetlenül minden pedagógus leggyakrabban a frontális osztálymunkát alkalmazza az új ismereteket szerző és feldolgozó órákon, ami megerősíti Vitéz (2006), Radnóti (2006), és Bús (2015) korábbi kutatási eredményeit. A pedagógiai módszer megválasztását azonban befolyásolja a pedagóguspályán eltöltött idő. A kitöltők 65,38%-a egyáltalán nem használja a LEGO® módszert, míg 96,4% alkalmazza az infokommunikációs technológiai (IKT) eszközöket a tanítási órákon. Ez utóbbiakat négyfokú Likert-skálán mérve a BTMN-nel küzdő gyermekek tanításakor 3,59, míg a többségi gyermekeknél 3,72 gyakorisággal alkalmazzák a válaszadók. Átlagosan a tanítók 3,63 gyakorisággal differenciálnak a tanórákon: azon pedagógusok 20%-a, akik nem tanítanak BTMN-nel küzdő gyermekeket, egyáltalán nem differenciálnak, míg azokban az osztályközösségekben, ahol 80-100% a BTMN-nel küzdő gyermekek aránya, ott minden tanórán, minden pedagógus differenciál általában heterogén csoportalakításban, vagyis akik BTMN-es gyermekeket is tanítanak, többször differenciálnak, mint, akik csak többségi gyermekekkel foglalkoznak. A tanítók leggyakrabban több segédeszközt és szemléltetést alkalmaznak, ha BTMN-nel küzdő gyermek is tanul az osztályközösségben.